

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

Változások, aktualitások az egészségügyi kártevők elleni védekezés szabályozásában

Sztikler János
biológus

16/2017 EMMI rendelet módosult

*Az egészségügyi kártevőirtószerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól szóló 16/2017. (VIII. 7.) EMMI rendeletet módosította a 74/2023 (XII.23.) BM rendelet **2023.12.25.** hatállyal.*

A módosítások egy része MAKOSZ és/vagy MEGE kezdeményezte még a jogszabály 2017-es megjelenése után.

16/2017 EMMI rendelet módosult

Megjegyzés: Az előadás nem minden változást tárgyal, javasolt hogy az érdekeltek maguk tekintsék át és kövessék nyomon a változásokat. A *„Tájékoztató az engedélyezett irtószerekről és az egészségügyi kártevők elleni védekezés szakmai irányelveiről”* c. kiadvány (Irtószer Tájékoztató) frissítése még nem történt meg.

Fontosabb és érdekesebb változások:

16/2017 EMMI rendelet módosult

3. § (7) *„Alkalmazottat foglalkoztató szolgáltatónál az egészségügyi kártevőirtás szakirányítását csak érvényes működési nyilvántartási igazolvánnyal rendelkező gázmester végezheti, aki a felhasználásra kerülő irtószer, gázosítószer szállításának, tárolásának, előkészítésének, felhasználásának, veszélyes hulladék ártalmatlanításának módjára, illetve az elsősegélynyújtásra, valamint a vonatkozó tűzrendészeti előírásokra részletes munkarendet készít, ~~Alkalmazottat foglalkoztató szolgáltatónak önálló munkavédelmi szabályzattal kell rendelkeznie, amit az alkalmazottakkal és közreműködőkkel ismertetni kell.~~”*

- A külön munkavédelmi szabályzat előírása szükségtelen volt, a követelményt lefedi az előtte említett részletes munkarend.

16/2017 EMMI rendelet módosult

7.§ (7) *„A forgalmazó gondoskodik a tárolt és eladott, kiadott I. és II. forgalmi kategóriába tartozó irtószeres és gázosítószeres naprakész nyilvántartásáról.*

(8) *A nyilvántartás tartalmazza*

a) a raktárban tárolt irtószer, gázosítószer

aa) nevét,

ab) mennyiségét,

ac) beszerzési idejét,

b) a kiadott irtószer, gázosítószer

ba) nevét,

bb) mennyiségét,

bc) kiadásának idejét,

c) a vásárló szolgáltató

ca) nevét,

cb) címét,

cc) az egészségügyi államigazgatási szerv által kiállított megfelelőségi nyilatkozat számát”

16/2017 EMMI rendelet módosult

7.§ (9) *„A forgalmazónak a nyilvántartásban szereplő adatokat a nyilvántartásba vételtől, de legalább az irtószer, gázosítószer kiadásától számított 5 évig meg kell őrizni.”*

- A módosítással az egészségügyi államigazgatási szerv hatékonyan ellenőrizheti, hogy a forgalmazó csak az adott irtószer beszerzésére jogosult szolgáltatónak hozott forgalomba irtószerrel és szükség esetén az is ellenőrizhető, hogy a szolgáltató kitől szerezte be az irtószerrel.
- Az irtószer sorsa a gyártásától/importjától kezdve a felhasználásáig nyomon követhető.

16/2017 EMMI rendelet módosult

10.§ (3) *A raktárban az irtószertől és gázosítószerből elkülönítetten kell tárolni*

b) ~~a sérült csomagolású, azonosíthatatlan, szennyezett, illetve lejárt szavatosságú irtószereket és gázosítószereket, ártalmatlanításra váró hulladékokat, göngyölegeket, illetve szennyezett védőfelszerelést, valamint~~

Helyette:

„(7) Gondoskodni kell a sérült csomagolású irtószerek és gázosítószerek megfelelő biztonságos újra csomagolásáról, amennyiben ez nem valósítható meg, az ártalmatlanításáról.”

16/2017 EMMI rendelet módosult

12. § (4) *„Az irtószeres és a gázosítószeres felhasználásáról a gázmesternek vagy a szakképzett személynek nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás tartalmazza:*

- a) a szolgáltató*
 - aa) nevét,*
 - ab) címét,*
 - ac) elérhetőségét,*
 - ad) az egészségügyi államigazgatási szerv által kiállított megfelelőségi nyilatkozat számát,*
- b) a felhasználás*
 - ba) helyét,*
 - bb) időpontját,*
- c) az elvégzett védekezésre irányuló tevékenységet,*
- d) a célkártévő megnevezését,*
- e) a felhasznált irtószer megnevezését,*
- f) a munkavégzés utáni teendőket.*

Az előírás az ellenőrizhetőséget szolgálja.

(5) *A dokumentáció egy példányát a felhasználás helyén, egy példányát a szolgáltató székhelyén, telephelyén kell a felhasználás idejétől számított 5 évig megőrizni.”*

16/2017 EMMI rendelet módosult

12. § (4) „Az irtószeres és a gázosítószeres felhasználásáról a gázmesternek vagy a szakképzett személynek nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás tartalmazza:

- a) a szolgáltató
 - aa) nevét,
 - ab) címét,
 - ac) elérhetőségét,
 - ad) az egészségügyi államigazgatási szerv által kiállított megfelelőségi nyilatkozat számát,
- b) a felhasználás
 - ba) helyét,
 - bb) időpontját,
- c) az elvégzett védekezésre irányuló tevékenységet,
- d) a célkártevő megnevezését,
- e) a felhasznált irtószer megnevezését,
- f) a munkavégzés utáni teendőket.

Milyen technológiával?
Milyen irtószerrel?

**irtószer rotáció lehet,
irtószeres keverése
alapvetően nem
megengedett !!!**

Munkavégzés utáni teendők pl.:
takarítás, textiliák mosása, épület
szerkezeti hibáinak javítása stb.

(5) A dokumentáció egy példányát a felhasználás helyén, egy példányát a szolgáltató székhelyén, telephelyén kell a felhasználás idejétől számított 5 évig megőrizni.”

16/2017 EMMI rendelet módosult

~~14.§ (2) „Irtószer vagy gázosítószer alkalmazása során, illetve annak megkezdése előtt és azt követően nyolc órán belül tilos alkoholt fogyasztani~~

- Túlzó, de önmagában így sem volt elegendő a korábbi megfogalmazás

Helyette:

csak kipihent, megfelelő fizikai és szellemi állapotban lévő, alkohol vagy más bódítószer hatása alatt nem álló munkavégző foglalkoztatható. Munkavégzés közben tilos étkezni, dohányozni.,,

16/2017 EMMI rendelet módosult

15.§ (5) „A gázmesternek vagy a szakképzett személynek gondoskodnia kell arról, hogy

a) az előkészített, illetve a már kijuttatott vagy kihelyezett irtószerhez illetéktelen személyek, egészségügyi kártevőnek nem minősülő állatok **véletlenszerűen** ne férhessenek hozzá, az egészségüket ne veszélyeztesse, ...”

- Az irtószer kihelyező személy nem vállalhat mindenért felelősséget.

16/2017 EMMI rendelet módosult

Szúnyogirtásra vonatkozó szabályok *a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről* szóló 18/1998. NM rendeletből átkerültek a 16/2017 EMMI rendeletbe.

A 18/1998 NM rendelet alapvetően a kártevők elleni védekezési kötelezettséget határozza meg, a 16/2017 EMMI rendelet pedig az irtószeres védekezés szabályairól szól.

16/2017 EMMI rendelet módosult

16.§ (4) „Szervezett szúnyogirtás – beleértve a településre, településrészre és a környező tenyészőhelyekre kiterjedő légi és földi járműről végzett szúnyogimágó- és szúnyoglárvairtást – egészségügyi gázmester szakmai irányításával, egészségügyi kártevőirtó tevékenységi engedély birtokában végezhető.

(5) A (4) bekezdésben leírt szúnyogirtás és szúnyoglárvairtás külön jogszabályban meghatározott **csípőszúnyogirtó technikus végzettségű személy felügyeletével végezhető.**”

16/2017 EMMI rendelet módosult

16.§ „(6) Amennyiben a szúnyogirtás szakmai irányítását ellátó egészségügyi gázmester rendelkezik a csípőszúnyogirtó technikus végzettséggel, úgy nem kötelező külön csípőszúnyogirtó technikus részvétele a szúnyogirtásban.

(7) Az (5) és (6) bekezdésben foglalt követelmények **legkorábban a külön jogszabályban meghatározott csípőszúnyogirtó technikus képzés bevezetése utáni második évben alkalmazandók.** A csípőszúnyogirtó technikus képzés bevezetése utáni második évig, a légi úton történő szúnyoglárvavirtáshoz entomológiai szakértelemmel rendelkező személy részvétele (pl. biológus, agrármérnök, kertészmérnök) szükséges.”

16/2017 EMMI rendelet módosult

16.§ (8) *„Légi úton történő szúnyogimágó- és szúnyoglárvairtás az országos tisztifőorvos engedélyével végezhető. Az engedélyes köteles a kezelések tényleges időpontját és helyét az országos tisztifőorvosnak és az érintett vármegyei kormányhivatalnak az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló törvényben meghatározottak szerint bejelenteni.”*

- Légi szúnyogirtás bejelentésének szabályaiban érdemi változás nincs

16/2017 EMMI rendelet módosult

16.§ (9) „A földi járműről végzett szúnyogirtást a kezelést **megelőző munkanap 9 óráig** a kezelés helye szerint illetékes járási hivatalnak be kell jelenteni. A bejelentésben közölni kell a kezelendő terület helyét és nagyságát, a szúnyogirtás kezdetének és befejezésének időpontját, az alkalmazásra kerülő irtószert, a kijuttatás módját, a kezelésre jogosult szakképzett személy nevét, **valamint a szúnyogirtás indokoltságát alátámasztó mérés pontos helyszínét és időpontját.**”

- Korábbi szabály szerint 24 óra volt a határidő, amire a hatóság érdemben nem feltétlenül tudott reagálni.
- A szúnyogirtási mérések elmaradása problémát jelent, ellenőrizhetőségük nem volt megfelelő.

16/2017 EMMI rendelet módosult

17. § (1) „A szabadban **1 ha-nál nagyobb területen** melegköd-képzéssel, hidegköd-képzéssel, ULV-eljárással vagy permetezéssel történő rovarirtás esetén, a méhek védelme érdekében, a rovarirtást legkésőbb a kezelés megkezdését megelőző munkanapon 9 óráig a kezelendő terület helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének kell írásban bejelenteni, ...”

- Mivel nem volt minimális terület meghatározva, ezért egy zárt udvarban, permetezéssel történő rovarirtást is jelenteni kellett, amely túlzott adminisztratív teher.

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**

e-mail elérhetőség:
sztikler.janos@nngyk.gov.hu